

ÚRAD
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY

Financované
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

D O H O D A
číslo: 2024/BA/023

o poskytnutí finančného príspevku na opatrovateľskú službu uzatvorená
v rámci národného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“ aktivita „Poskytovanie príspevku
na opatrovateľskú službu ako súčasť systémovej zmeny“ podaktivita 2 „Poskytovanie príspevku
za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby“
uzatvorená v súlade s § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení
neskorších predpisov

(ďalej len „dohoda“)

medzi účastníkmi dohody:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Sídlo:

Zastúpeným riaditeľom:

IČO:

IBAN:

IBAN:

(ďalej len „úrad“)

Bratislava - Staré Mesto

Vazovova 7/A, 81616 Bratislava - Staré Mesto

Mgr. Denisa Hudyová

307945360001

SK37 8180 0000 0070 0052 9088

SK87 8180 0000 0070 0052 9061

a

Žiadateľ - Poskytovateľ sociálnej služby

právnickou osobou

názov:

Obec Lozorno

sídlo/prevádzka:

Hlavná 1/1, 90055 Lozorno

zastúpeným štatutárnym zástupcom:

Mgr. Ľuboš Tvrdoň, starosta

IČO:

00304905

IBAN:

SK61 0900 0000 0052 1279 9275

(ďalej len „poskytovateľ sociálnej služby“)

(spolu aj „účastníci dohody“)

Národný projekt „Podpora opatrovateľskej služby“ aktivita „Poskytovanie príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť
systémovej zmeny“ podaktivita 2 „Poskytovanie príspevku za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby“

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z fondu ESF+ v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027

www.employment.gov.sk, www.esf.gov.sk

Článok I Účel a predmet dohody

1. Účelom dohody je úprava práv a povinností účastníkov dohody pri poskytovaní finančného príspevku poskytovateľovi sociálnej služby za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby prijímateľovi sociálnej služby (ďalej len „klient“) podľa:
 - a) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“),
 - b) Oznámenia o možnosti predkladania žiadostí o zapojenie sa do Národného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“ (ďalej len „oznámenie“),
 - c) Národného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“ aktivita „Poskytovanie príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť systémovej zmeny“ podaktivita 2 „Poskytovanie príspevku za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby“,
 - d) Schémy štátnej pomoci služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme (ďalej len „SVHZ“) na podporu poskytovania príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť systémovej zmeny opatrovateľskej služby (č. ŠP SVHZ – 1/2023) (ďalej len „schéma štátnej pomoci“) zverejnená v obchodnom vestníku dňa 27.11.2023 OV 225/2023,
 - e) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 311/2023 Z. z.
2. Predmetom dohody je poskytnutie finančného príspevku úradom poskytovateľovi sociálnej služby za hodiny opatrovateľskej služby poskytnuté klientovi sociálnej služby ako služby SVHZ.
3. Finančný príspevok je spolufinancovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu+ a štátneho rozpočtu vo výške 100 %.
4. Poskytovaním príspevku sa poskytuje štátna pomoc vo forme náhrady za poskytovanie služby všeobecného hospodárskeho záujmu podľa Rozhodnutia Komisie č. 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, Ú. v. EÚ L 7/3, 11.1.2012. Poskytovateľ sociálnej služby poskytuje službu všeobecného hospodárskeho záujmu na základe osobitného Poverenia k poskytovaniu služieb všeobecného hospodárskeho záujmu č. 1/2023/949 zo dňa 01.12.2023.

Národný projekt „Podpora opatrovateľskej služby“ aktivita „Poskytovanie príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť systémovej zmeny“ podaktivita 2 „Poskytovanie príspevku za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby“

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z fondu ESF+ v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027

www.employment.gov.sk, www.esf.gov.sk2

Článok II Práva a povinnosti úradu

1. **Úrad sa zaväzuje poskytnúť poskytovateľovi sociálnej služby finančný príspevok** za hodiny opatrovateľskej služby poskytnuté klientovi podľa počtu hodín v zmysle uzatvorených zmlúv o poskytovaní opatrovateľskej služby a počtu požadovaných mesiacov, za oprávnené obdobie **od 01.01.2024, najdlhšie do 31.12.2025, najviac vo výške 56 905,68 eur (slovom päťdesiatšesťtisíc deväťsto päť eur a šesťdesiatosem eurocentov).** Finančný príspevok za dané obdobie sa bude poskytovať prostredníctvom mesačných platieb formou príspevku za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby.
2. **Úrad do 20.02.2025 zhodnotí skutočné čerpanie finančných prostriedkov za kalendárny rok 2024 vo vzťahu k výške príspevku uvedenej v bode 1 tohto článku a podľa výsledku a disponibilného zostatku finančných prostriedkov na projekt uzatvorí s poskytovateľom sociálnej služby dodatok k dohode na finančné prostriedky podľa skutočného čerpania do doby vyčerpania alokácie rozpočtu.**
3. **Úrad sa zaväzuje v súlade s bodom 1 tohto článku dohody poskytovateľovi sociálnej služby poskytovať** finančný príspevok na jeho bankový účet uvedený v záhlaví tejto dohody, na základe mesačne predkladanej Žiadosti o poskytnutie príspevku v rámci Národného projektu Podpora opatrovateľskej služby (ďalej len „žiadosť o príspevok“) a predložených kompletných dokladov **podľa článku III bod 1 až bod 3 tejto dohody. Termín výplaty príspevku bude 25. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť o príspevok spolu s prílohami.** Prvá výplata príspevku bude realizovaná najskôr 25. dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola predložená prvá žiadosť o príspevok spolu s kompletnými dokladmi podľa článku III bod 1 až bod 3 tejto dohody. Ak 25. deň kalendárneho mesiaca pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, dňom výplaty je najbližší nasledujúci pracovný deň.
4. **V prípade, ak si poskytovateľ sociálnej služby nepodá žiadosť o príspevok v lehote stanovenej v článku III bod 1 a bod 2, úrad príspevok za príslušný kalendárny mesiac neposkytne.**
5. **Úrad má právo požadovať zdôvodnenie nepredloženia žiadosti v lehote podľa prvej vety článku III bod 1.**

6. V prípade, ak úrad zistí v predložených dokladoch nedostatky, alebo má opodstatnené pochybnosti o pravosti alebo správnosti predložených dokladov, termín vyplatenia príspevku uvedený v článku II bod 3 sa môže presunúť na ďalší kalendárny mesiac.
7. Ak úrad pri kontrole dokladov predložených k žiadosti o príspevok **zistí nedostatky, bezodkladne vyzve poskytovateľa sociálnej služby** na ich odstránenie a **určí lehotu 8 pracovných dní** na ich odstránenie. V takomto prípade úrad finančný príspevok nevyplatí v termíne uvedenom v článku II bod 3.
8. V prípade, ak poskytovateľ sociálnej služby neodstráni nedostatky v lehote podľa odseku 7, úrad príspevok za dotknutý kalendárny mesiac **neposkytne**.
9. Úrad sa zaväzuje pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia v podľa § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Článok III

Práva a povinnosti poskytovateľa sociálnej služby

1. Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje predkladať úradu najneskôr do 10. dňa kalendárneho mesiaca žiadosť o príspevok za predchádzajúci kalendárny mesiac spolu s prílohami. To neplatí, ak z objektívnych dôvodov nemôže predložiť žiadosť do 10. dňa príslušného kalendárneho mesiaca, v takom prípade môže žiadosť podať najneskôr do konca príslušného kalendárneho mesiaca.
2. Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje podať prvotnú žiadosť o príspevok spolu s prílohami najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola uzatvorená dohoda. V tejto lehote je potrebné podať aj žiadosť o príspevok spolu s prílohami, osobitne za predchádzajúce kalendárne mesiace spadajúce do oprávneného obdobia podľa článku II bod 1 dohody.
3. Prílohami žiadosti o príspevok sú:
 - zmluva o poskytnutí sociálnej služby (ďalej len „zmluva“) za každého klienta - pri prvotnom nárokaní o príspevok,

- **právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu (ďalej len „rozhodnutie“)** za každého klienta (neplatí u klienta, ktorému sa má poskytovať sociálna služba bezodkladne podľa § 8 ods. 8 zákona o sociálnych službách) - pri prvotnom nárokovani o príspevok,
 - **sumarizačný hárok (poskytovateľ) – mesačný výkaz za kalendárny mesiac, za ktorý žiada príspevok** (výstup z Informačného systému sociálnych služieb),
 - **evidencia počtu poskytnutých hodín opatrovateľskej služby klientovi a podklady**, na základe ktorých je poskytovateľom sociálnej služby vypočítaná výška úhrady klienta za skutočne poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby v sledovanom období. Z uvedených podkladov musí byť zrejmý počet poskytnutých hodín v sledovanom období, ktorý musí byť v súlade s uzatvorenou zmluvou a rozhodnutím a zároveň suma vypočítanej úhrady pre klienta. (Aj v prípade, že klientovi nevzniká povinnosť platiť úhradu za opatrovateľskú službu, prípadne ju neuhradil/neuhradil v lehote splatnosti, je potrebné poskytovateľom sociálnej služby preukázať poskytnutie nárokováných hodín opatrovateľskej služby.)
4. Poskytovateľ sociálnej služby predkladá žiadosť o príspevok na tlačive, ktoré je zverejnené na ústrednom portáli verejnej správy Slovensko.sk.
Z predloženej zmluvy uzatvorenej s klientom musí byť zrejmé, v ktorý kalendárny deň sa poskytuje opatrovateľská služba, počet hodín vykonávania opatrovateľskej služby vykonaných počas dňa a zároveň každý úkon musí byť vyjadrený v časovej jednotke. Pokiaľ tieto údaje uzatvorená zmluva neobsahuje, poskytovateľ sociálnej služby je povinný s klientom uzatvoriť dodatok k zmluve obsahujúci tento rozsah údajov a dodatok predložiť úradu spolu so zmluvou.
Evidenciu počtu poskytnutých hodín opatrovateľskej služby klientovi poskytovateľ sociálnej služby predkladá na tlačive zverejnenom na webovom sídle ústredia a úradu (vo formáte Excel, aj PDF).
5. **Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje bezodkladne písomne informovať úrad o všetkých zmenách, ktoré sa týkajú uvedených údajov a skutočností.** Zmeny, o ktorých poskytovateľ sociálnych služieb informuje úrad sú na úrovni klienta – menný zoznam klientov, a to:
- nových klientov (potrebné predložiť zmluvu a rozhodnutie),
 - klientov, ktorým prestala byť poskytovaná opatrovateľská služba,
 - klientov, u ktorých došlo k zmene zmluvy z dôvodu požadovaného vyššieho/nížšieho počtu hodín opatrovateľskej služby (potrebné predložiť dodatok k zmluve na vyšší/nížší počet hodín opatrovateľskej služby, nové rozhodnutie a v tej súvislosti novú zmluvu, resp. dodatok k zmluve).

6. **Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje** žiadosť o príspevok spolu s prílohami predkladať elektronickými prostriedkami, podpísanú kvalifikovaným elektronickým podpisom podľa zákona č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov a musí byť podaná z elektronickej schránky poskytovateľa sociálnej služby, aktivovanej prostredníctvom portálu Slovensko.sk.

Lehota na predloženie žiadosti o príspevok, vrátane príloh, sa považuje za splnenú, ak je doručená prostredníctvom elektronickej schránky na príslušný úrad najneskôr v posledný deň stanovenej lehoty podľa článku III bod 1 tejto dohody. Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Ide o hmotnoprávnú lehotu, ktorá ostáva zachovaná, ak sa plnenie, ktoré sa má uskutočniť, urobí najneskôr v posledný deň lehoty.

Pokiaľ prílohy prvej žiadosti vzhľadom na ich rozsah prekročia maximálnu povolenú kapacitu podania a z tohto dôvodu ich nebude možné zaslať prostredníctvom portálu Slovensko.sk, možno ich predložiť aj listinne, a to osobne do podateľne úradu v pracovné dni v úradných hodinách zverejnených na webovom sídle úradu, alebo poštou na korešpondenčnú adresu úradu. Prílohy je potrebné predložiť v lehote podľa článku III bod 1 tejto dohody. Poskytovateľ sociálnej služby predkladá kópie príloh, ktorými sú zmluva a rozhodnutie.

V takomto prípade lehota na predloženie príloh k prvej žiadosti o príspevok sa považuje za splnenú, ak sú prílohy fyzicky doručené v papierovej forme na príslušný úrad najneskôr v posledný deň stanovenej lehoty podľa článku III bod 1 tejto dohody. Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Ide o hmotnoprávnú lehotu, ktorá ostáva zachovaná, ak sa plnenie, ktoré sa má uskutočniť, urobí najneskôr v posledný deň lehoty.

7. Na základe dožiadania úradu je poskytovateľ sociálnej služby **povinný uviesť dôvody** nepredloženia žiadosti v lehote uvedenej v článku III bod 1 prvej vete.
8. Na vyžiadanie úradu sa poskytovateľ sociálnej služby zaväzuje **preukázať dodržiavanie podmienok tejto dohody**, umožniť **výkon fyzickej kontroly a poskytovať** pri tejto kontrole **súčinnosť**, a to priebežne po celú dobu platnosti tejto dohody, ako aj po ukončení platnosti tejto dohody, až do 31.12.2034.
9. Na základe požiadavky úradu je poskytovateľ sociálnej služby **povinný predložiť** originály dokladov podľa bodu 3 tohto článku v prípade, ak si ich úrad potrebuje overiť.

10. Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje **uchovávať** túto dohodu, vrátane jej príloh, dodatkov a všetkých dokladov týkajúcich sa poskytnutého finančného príspevku, až do 31.12.2034.
11. Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje **umožniť** povereným zamestnancom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, úradu a ďalším kontrolným orgánom a orgánom auditu, **nahliadnuť do svojich** účtovných výkazov, bankových výpisov a ďalších dokladov a umožniť vykonanie kontroly a auditu priebežne počas trvania záväzkov vyplývajúcich z tejto dohody, a to aj po ukončení ich trvania, až do 31.12.2034. V prípade, ak poskytovateľ sociálnej služby neumožní **výkon kontroly a auditu, vzniká poskytovateľovi sociálnej služby povinnosť vrátiť poskytnutý finančný príspevok v jeho plnej výške.**
12. Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje **viest' doklady o úhrade klienta** (uložené u poskytovateľa sociálnej služby) obsahujúce potrebné informácie:
- **pri hotovostnej platbe** príjmový pokladničný doklad bude obsahovať nielen údaj týkajúci sa sumy úhrady, ale aj počet hodín, za ktoré bola vykonaná úhrada,
 - **pri bezhotovostnej úhrade** evidencia počtu poskytnutých hodín klientovi zo strany poskytovateľa sociálnej služby bude obsahovať aj sumu, ktorú má klient uhradiť, to platí najmä v prípade, že nebola vystavená faktúra s údajom o počte poskytnutých hodín.
13. Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje oznámiť úradu každú zmenu okolností a skutočností, ktoré majú vplyv na dohodnuté podmienky v tejto dohode do 20 kalendárnych dní odo dňa, kedy táto skutočnosť nastala.
14. V prípade neoprávnene poskytnutých finančných prostriedkov sa poskytovateľ sociálnej služby zaväzuje vrátiť úradu tieto finančné prostriedky, a to najneskôr do 30 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy úradu na vrátenie finančných prostriedkov, ak sa s úradom písomne nedohodne na inej lehote. V prípade nevrátenia neoprávnene poskytnutých finančných prostriedkov budú tieto finančné prostriedky od poskytovateľa sociálnej služby vymáhané.

Článok IV Oprávnené výdavky

1. **Za oprávnené výdavky môžu byť považované len príspevky na hodiny opatrovateľskej služby, skutočne poskytnuté poskytovateľom sociálnej služby klientom sociálnej služby v období od 01.01.2024 do 31.12.2025 a v súlade s touto dohodou.**
2. **Oprávneným výdavkom je príspevok poskytovateľovi sociálnej služby na 1 hodinu opatrovateľskej služby, ktorú poskytol klientovi, vo výške 7,93 eur (ďalej aj „jednotkový náklad“).**
3. **Ukazovateľom aktivujúcim platbu je hodina opatrovateľskej služby, ktorú poskytovateľ sociálnej služby poskytol klientovi. Poskytnutou hodinou nemusí byť súvislý úsek v trvaní 60 minút, t.z. môže ísť aj o iné časové úseky v priebehu sledovaného obdobia, ktoré sa v danom období spočítajú. Každá spočítaná celá hodina predstavuje ukazovateľ aktivujúci platbu.**
4. **Jednotkový náklad sa násobí počtom poskytnutých hodín opatrovateľskej služby poskytovateľom sociálnej služby klientovi. Ak u klienta boli súčasne 2 opatrovateľky, môže byť nárokovaný jednotkový náklad len za jednu hodinu a to z dôvodu, že klient platí len za 1 hodinu opatrovateľskej služby.**
5. **Jednotkový náklad na opatrovateľskú službu bude oprávnený, ak sú splnené nižšie uvedené podmienky súčasne:**
 - a) **ak opatrovateľskú službu poskytne oprávnený poskytovateľ sociálnej služby v zmysle zákona o sociálnych službách, a ktorého sociálna služba (opatrovateľská služba) bola v období, za ktoré si nárokuje výdavky, zapísaná prostredníctvom VÚC do Registra sociálnych služieb, t. z. do Informačného systému sociálnych služieb,**
 - b) **ak bude opatrovateľská služba poskytnutá poskytovateľom sociálnej služby klientovi:**
 - ktorému sa poskytuje opatrovateľská služba v súlade so zákonom o sociálnych službách, t. j. podľa § 41 zákona o sociálnych službách je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby a jeho stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách,
 - s ktorým má poskytovateľ sociálnej služby uzatvorenú zmluvu v súlade s § 74 ods. 2 písm. f) zákona o sociálnych službách a zároveň
 - c) **ak oprávnenosť klienta bude preukázaná predložením:**
 - zmluvy, ktorú je poskytovateľ sociálnej služby povinný uzatvoriť s klientom pri poskytovaní opatrovateľskej služby podľa § 74 ods. 2 písm. f) zákona o sociálnych službách,
 - právoplatným rozhodnutím (to neplatí pre fyzickú osobu, ktorej sa má poskytovať sociálna služba bezodkladne podľa § 8 ods. 8 zákona o sociálnych službách),
 - d) **ak poskytnutie opatrovateľskej služby klientovi (skutočné dodanie) bude preukázané predložením:**

- sumarizačného hárku (poskytovateľ) – mesačný výkaz,
 - evidencie počtu poskytnutých hodín klientovi a podkladov, na základe ktorých je poskytovateľom sociálnej služby vypočítaná výška úhrady klienta za skutočne poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby v sledovanom období; z podkladov musí byť zrejmý počet poskytnutých hodín v sledovanom období, ktorý musí byť v súlade s uzatvorenou zmluvou a rozhodnutím a zároveň suma úhrady pre klienta (v prípade, že klientovi nevzniká povinnosť platiť úhradu za opatrovateľskú službu, prípadne ju neuhradil/neuhradil v lehote splatnosti, aj v tomto prípade je potrebné žiadateľom preukázať poskytnutie nárokovaných hodín opatrovateľskej služby),
- e) **ak doklady o úhrade klienta (uložené u poskytovateľa sociálnej služby) obsahujú potrebné informácie:**
- pri hotovostnej platbe príjmový pokladničný doklad bude obsahovať nielen údaj týkajúci sa sumy úhrady, ale aj počet hodín za ktoré bola vykonaná úhrada,
 - pri bezhotovostnej úhrade evidencia počtu poskytnutých hodín klientovi zo strany poskytovateľa sociálnej služby bude obsahovať aj sumu, ktorú má klient uhradiť, to platí najmä v prípade, že nebola vystavená faktúra s údajom o počte poskytnutých hodín,
- f) oprávnený výdavok musí zároveň spĺňať podmienky „Schémy štátnej pomoci SVHZ na podporu poskytovania príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť systémovej zmeny opatrovateľskej služby (č. ŠP SVHZ – 1/2023)“.

Článok V

Osobitné podmienky

1. Poskytovateľ sociálnej služby, ktorému sa poskytujú verejné prostriedky, zodpovedá za hospodárenie s nimi a je povinný pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
2. Poskytovateľ sociálnej služby berie na vedomie, že príspevky sú prostriedkom vyplateným z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu+ (ESF+). Na účel použitia týchto prostriedkov, kontrolu ich použitia a ich vymáhanie sa vzťahuje režim upravený v osobitných predpisoch (zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých

zákonov, zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

3. Uzatvorením tejto dohody nevzniká poskytovateľovi sociálnej služby nárok na uhradenie výdavkov v prípade, ak v rámci plnenia podmienok dohody nepreukáže okrem oprávnenosti výdavkov aj ich nevyhnutnosť, hospodárnosť a efektívnosť.
4. Ak sa pri výkone finančnej kontroly na mieste zistí porušenie finančnej disciplíny, oznámi úrad porušenie finančnej disciplíny Úradu vládneho auditu, ktorý je oprávnený ukladať a vymáhať odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny. Ak príjemca finančných príspevkov odvedie finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny do dňa skončenia kontroly, správne konanie sa nezačne.
5. Z projektu nemôžu byť poskytovateľovi sociálnej služby poskytnuté prostriedky **na duplicitné financovanie** tých istých výdavkov.
6. Ak poskytovateľ sociálnej služby vykonáva činnosti patriace do rozsahu i mimo rozsahu SVHZ, **musí** v interných účtoch samostatne vykazovať výdavky a príjmy spojené so SVHZ a výdavky a príjmy súvisiace s ostatnými službami, ako aj parametre na prideľovanie nákladov a výnosov. Náklady spojené s akýmikoľvek inými činnosťami mimo rozsahu SVHZ zahŕňajú všetky priame náklady, primeraný príspevok na spoločné náklady a primeranú rentabilitu vlastného imania. **Pomoc podľa schémy štátnej pomoci nemôže byť poskytnutá na výdavky spojené s akýmikoľvek inými činnosťami mimo rozsahu SVHZ.**
7. Ak poskytovateľovi sociálnej služby bude poskytnutý príspevok predstavujúci nadmernú náhradu, poskytovateľ sociálnej služby je povinný celú výšku nadmernej náhrady vrátiť úradu.

Článok VI Trvanie dohody

1. Dohoda je uzavretá na dobu určitú, do 31.12.2025.
2. Túto dohodu je možné **ukončiť** na základe vzájomnej **písomnej dohody** účastníkov tejto dohody.

3. Riadne skončenie tejto dohody nastane splnením záväzkov účastníkov dohody a súčasne uplynutím doby, na ktorú bola táto dohoda uzatvorená.
4. Každý z účastníkov dohody je oprávnený odstúpiť od dohody v prípade jej **závažného porušenia**. Pre platnosť odstúpenia sa vyžaduje písomné oznámenie o odstúpení doručené druhému účastníkovi tejto dohody. Odstúpenie je účinné dňom doručenia oznámenia o odstúpení druhému účastníkovi tejto dohody.
5. Za **závažné porušenie podmienok** tejto dohody sa považuje **na strane poskytovateľa sociálnej služby** porušenie povinností ustanovených v **článku V** body 4, 5 a 6, **na strane úradu** porušenie povinností podľa **článku II** bod 2 a 8.
6. Odstúpenie od dohody sa netýka nároku na náhradu škody vzniknutej jej porušením.

Článok VII Záverečné ustanovenia

1. Zmeny v tejto dohode možno vykonať len písomným dodatkom k tejto dohode podpísaným oboma účastníkmi dohody, na základe písomného návrhu jednej zo strán tejto dohody.
2. V každom písomnom styku sú zmluvné strany povinné uvádzať číslo tejto dohody.
3. Právne vzťahy výslovne neupravené touto dohodou sa riadia príslušnými právnymi predpismi platnými v SR, ktoré majú vzťah k záväzkom účastníkov tejto dohody.
4. Zmluvné strany uzatvárajú týmto dohodu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorej sa ich záväzkovo - právne vzťahy spravujú a budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka.
5. Poskytovateľ sociálnej služby súhlasí so zverejnením údajov vyplývajúcich z tejto dohody v rozsahu: názov, sídlo, miesto prevádzky a výška finančného príspevku.
6. Ak sa niektoré ustanovenie tejto dohody stane neplatným v dôsledku jeho rozporu s právnymi predpismi SR, nespôsobí to neplatnosť celej dohody. Účastníci sa v takom prípade zaväzujú bezodkladne vzájomným rokovaním nahradiť neplatné ustanovenie novým platným ustanovením tak, aby zostal zachovaný účel a obsah sledovaný touto dohodou.

7. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom jej podpísania oboma účastníkmi dohody a účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia v centrálnom registri zmlúv (CRZ).
8. Táto dohoda je vyhotovená v dvoch (2) rovnopisoch, z ktorých úrad dostane jeden (1) rovnopis a poskytovateľ sociálnej služby dostane jeden (1) rovnopis. Písomná forma dohody je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečatťou. V takomto prípade dohoda predstavuje elektronický originál a rovnopis sa nevyhotovuje.
9. Účastníci tejto dohody vyhlasujú, že sú oprávnení túto dohodu podpísať, že si ju riadne a dôsledne prečítali, jej obsahu porozumeli a súhlasia s ním, neuzatvorili ju v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok a na znak súhlasu s celým obsahom dohody ju podpisujú.

V prípade, ak sa dohoda **uzatvára** elektronicky:

..... dňa

.....dňa.....

////

„(dátum v elektronickom podpise)“

„(dátum v elektronickom podpise)“

Za poskytovateľa sociálnych služieb:

Za úrad:

.....

.....

////

„(podpísané elektronicky podľa zákona č. 272/2016 Z. z.)“

„(podpísané elektronicky podľa zákona č. 272/2016 Z. z.)“

štatutárny zástupca poskytovateľa
sociálnych služieb

riaditeľ úradu alebo ním poverený zamestnanec

(meno, priezvisko, podpis a odtlačok pečiatky)

(meno, priezvisko, podpis a odtlačok pečiatky)

V prípade, ak sa dohoda **neuzatvára** elektronicky:

V dňa

V dňa

Za poskytovateľa sociálnych služieb:

Za úrad:

ÚRAD
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY

Financované
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

štatutárny zástupca poskytovateľa
sociálnych služieb
(meno, priezvisko, podpis a odtlačok pečiatky)

riaditeľ úradu
alebo ním poverený zamestnanec
(meno, priezvisko, podpis a odtlačok pečiatky)

Národný projekt „Podpora opatrovateľskej služby“ aktivita „Poskytovanie príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť
systémovej zmeny“ podaktivita 2 „Poskytovanie príspevku za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby“

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z fondu ESF+ v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027
www.employment.gov.sk, www.esf.gov.sk 13

POVERENIE k poskytovaniu služieb všeobecného hospodárskeho záujmu č. 1/2023

Poverovateľ:

MINISTERSTVO PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Špitálska 4, 6, 8

816 43 Bratislava

telefonický kontakt: +421 2 20 46 2215

e-mailová adresa: poverenie@employment.gov.sk

webové sídlo: www.employment.gov.sk

(ďalej len „Poverovateľ“)

Poskytovateľ opatrovateľskej služby:

Názov: **Obec Lozorno**

Sídlo: Hlavná 1, 900 55 Lozorno

IČO: 00304905

Právna forma: obec

Zodpovedná osoba (doplní poskytovateľ): *Mgr. Ľuboš Tvrdon*

(ďalej len „Poskytovateľ“)

Článok I.

Úvodné ustanovenie

1. Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR v súlade s Rozhodnutím Komisie č. 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu¹ (ďalej aj „Rozhodnutie Komisie č. 2012/21/EÚ“).

poveruje

2. Poskytovateľ a službou všeobecného hospodárskeho záujmu – ktorou je opatrovateľská služba v zmysle ustanovení § 12 odseku 1 písm. c) bod 2; § 13 odsek 3 a § 41 zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, (ďalej len „Zákon č. 448/2008“), pričom definícia tejto služby všeobecného hospodárskeho záujmu je vymedzená v PRÍLOHE I - Definícia služby všeobecného hospodárskeho záujmu tohto Poverenia (ďalej aj „Definícia SVHZ“).
3. Poskytovateľ Poverenie k poskytovaniu služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „Poverenie“) prijíma a zaväzuje sa, že bude sociálnu službu podľa tohto

¹ Ú. v. EÚ L 7/3, 11.1.2012

Poverenia vymedzenú v Definícii SVHZ realizovať v maximálnej možnej kvalite a v súlade so všeobecne platnými právnymi predpismi a zároveň s podmienkami tohto Poverenia.

Článok II.

Predmet Poverenia

1. Obsah záväzku služby všeobecného hospodárskeho záujmu a rozsah jej poskytovania je vymedzený v Definícii SVHZ.
2. Poskytovateľ sa zaväzuje poskytovať službu všeobecného hospodárskeho záujmu v rozsahu vyplývajúceho z Definície SVHZ v súlade s týmto Poverením .
3. Obdobie záväzku služby všeobecného hospodárskeho záujmu sa Poverením stanovuje odo dňa platnosti a účinnosti Poverenia na obdobie 10 (desať) rokov. Obdobie, na ktoré sa prijímateľ pomoci poveruje poskytovaním SVHZ tak nepresiahne 10 rokov².
4. Oprávneným regiónom na poskytovanie služby všeobecného hospodárskeho záujmu je celé územie Slovenskej republiky.

Článok III.

Náhrada

1. Opis mechanizmu náhrad a parametre na výpočet, kontrolu a prehodnocovanie náhrady je stanovené **Metodikou pre stanovenie výšky náhrady** poskytovanej zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu SR (ďalej len „Metodika“), ktorá je uverejnená na webovom sídle poskytovateľa³ pre poskytovanie štátnej pomoci na služby všeobecného hospodárskeho záujmu.
2. Poskytovateľ berie na vedomie, že Poverovateľ je povinný priebežne overovať plnenie podmienok Rozhodnutia Komisie č. 2012/21/EÚ. V takomto prípade Poskytovateľ poskytne Poverovateľovi potrebnú súčinnosť.
3. Opatrenia spojené s predchádzaním a vznikom Nadmernej náhrady a na vrátenie takejto Nadmernej náhrady sú stanovené v Metodike.
4. V prípade, ak bude Poskytovateľovi poskytnutá nadmerná náhrada, Poverovateľ požiada Poskytovateľa o vrátenie celej výšky nadmerne poskytnutej náhrady, ktorú je Poskytovateľ povinný v zmysle článku 6 Rozhodnutia Komisie č. 2012/21/EÚ vrátiť.

Článok IV.

Práva a povinnosti Poskytovateľa

1. Sociálna služba vymedzená v Definícii SVHZ , ktorá sa týmto Poverením stáva službou všeobecného hospodárskeho záujmu, musí byť poskytovaná v rozsahu a kvalite stanovaných Zákonom č. 448/2008 a v súlade s ďalšími všeobecnými právnymi predpismi.
2. Činnosť Poskytovateľa podľa tohto Poverenia bude vykonávaná v jeho mene a na jeho zodpovednosť.
3. Poskytovateľ sa zaväzuje informovať Poverovateľa o všetkých skutočnostiach, ktoré by

² V nadväznosti na ustanovenie článku 2 ods. 2 Rozhodnutia Komisie č. 2012/21/EÚ.

³ <https://www.employment.gov.sk/sk/sekcia-fondov-eu/programove-obdobie-2021-2027/statna-pomoc/metodicke-dokumenty/>

mu bránili v plnení povinností podľa tohto Poverenia.

4. Poskytovateľ je povinný poskytnúť Poverovateľovi súčinnosť pri plnení všetkých povinností vyplývajúcich z Rozhodnutia Komisie č. 2012/21/EÚ voči Protimonopolnému úradu SR a Európskej komisii.
5. Poskytovateľ je povinný po dobu 10 rokov po ukončení platnosti poverenia archivovať nasledovné doklady:
 - a) originály dokladov preukazujúcich verejné financovanie,
 - b) toto Poverenie a nadväzujúce zmluvy o financovaní,
 - c) originály dokladov preukazujúcich čerpanie náhrady,
 - d) vyúčtovanie čerpania náhrady.

Článok V.

Zmena, zrušenie a zánik Poverenia

1. Zmeny v Poverení budú riešené formou písomných číslovaných dodatkov k povereniu. Poverovateľ môže rozhodnúť o zrušení alebo zmene tohto poverenia za predpokladu, že zistí neplnenie povinností v ňom uvedených.

Článok VI.

Záverečné ustanovenia

1. Toto Poverenie nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu poskytovateľa, najskôr dňom **1. 12. 2023**.
2. Poverenie je vyhotovené v troch rovnopisoch, z ktorých jeden pre Poskytovateľa a dva pre Poverovateľa.
3. Neoddeliteľnou súčasťou tohto Poverenia je jeho PRÍLOHA I Poverenia - Definícia služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

Za Poverovateľa

meno a priezvisko: JUDr. Ján Gabura, PhD.

funkcia: generálny riaditeľ sekcie

zodpovedný útvar: Sekcia sociálnej politiky

V Bratislave dňa 23.11.2023

Poskytovateľ prehlasuje, že plne porozumel účelu a obsahu Poverenia a že mu nie je známa žiadna okolnosť, ktorá by bránila v jeho riadnom plnení povinností v súvislosti s týmto Poverením. Zároveň akceptuje toto Poverenie a záväzok služby všeobecného hospodárskeho záujmu v rozsahu Poverenia prijíma.

Za Poskytovateľa Poverenie prijíma:

meno a priezvisko zodpovednej osoby: *Hgr. Dubaň*

funkcia: *starosta obce*

V *Lozorne* dňa *29. 11. 2023*

podpis

PRÍLOHA I

DEFINÍCIA SLUŽBY VŠEOBECNÉHO HOSPODÁRSKEHO ZÁUJMU

Za službu všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) sa týmto určuje sociálna služba vykonávaná v zmysle ustanovení zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ktorou je opatrovateľská služba podľa ustanovení § 12 odsek 1 písm. c) bod 2; § 13 odsek 3 a § 41 zákona o sociálnych službách.

Opatrovateľská služba je terénna forma sociálnej služby poskytovaná fyzickým osobám, ktoré sú z dôvodu svojho veku, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav odkázané na pomoc inej osoby pri každodenných aktivitách, t. j. podpora zotrvania klienta vo svojom prirodzenom domácom prostredí a zníženie dopytu po inštitucionálnej starostlivosti. Každý občan, ktorý splní podmienky - má právoplatné rozhodnutie obce o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu, t. j. je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby minimálne v stupni II., má právo požiadať príslušnú obec, v ktorej má trvalý pobyt, o poskytnutie alebo zabezpečenie domácej opatrovateľskej služby, a to prostredníctvom verejného alebo neverejného poskytovateľa na základe informovaného výberu poskytovateľa zo strany tohto občana.

Verejní poskytovatelia domácej opatrovateľskej služby na lokálnej úrovni určujú sumu úhrady za túto sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou o poskytovaní tejto sociálnej služby, uzatvorenou s klientom sociálnej služby (ďalej len „prijímateľom sociálnej služby“), v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce (určuje konkrétne sadzby úhrady za domácu opatrovateľskú službu v súlade s uplatňovanou sociálnou politikou v území).

Neverejní poskytovatelia domácej opatrovateľskej služby určujú sumu úhrady za túto sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou o poskytovaní tejto sociálnej služby, uzatvorenou s prijímateľom sociálnej služby, v súlade s aktuálnym cenníkom sociálnej služby, ktorý zverejňujú na svojom webovom sídle alebo na inom verejne dostupnom mieste, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov znížených o zákonom o sociálnych službách vymedzený príjem získaných na podporu sociálnej služby z verejných prostriedkov (ide o neverejných poskytovateľov sociálnej služby, ktorí neposkytujú sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk).

Zákon o sociálnych službách ustanovuje povinnosť prijímateľa domácej opatrovateľskej služby platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku a ustanovuje spôsob posudzovania a zisťovania príjmu a majetku. Zákon o sociálnych službách chráni prijímateľa domácej opatrovateľskej služby pred platením úhrady za túto sociálnu službu neprimeranej jeho príjmu a majetku v čase platenia tejto úhrady, ak o poskytovanie tejto sociálnej služby alebo o zabezpečenie jej poskytovania u vybraného poskytovateľa sociálnej služby, fyzická osoba, odkázaná na túto sociálnu službu, písomne požiadala príslušnú obec. Ide o garantovaný zostatok z príjmu po zaplatení úhrady vo väzbe na sumy životného minima. Po zaplatení úhrady za domácu opatrovateľskú službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,65 - násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Prijímateľ domácej opatrovateľskej služby je povinný v čase platenia úhrady za túto sociálnu službu platiť úhradu za sociálnu službu len v takej výške, aby mu z príjmu zostala výška garantovaného zostatku.

Služba je regulovaná zákonom o sociálnych službách; ide o právnu úpravu, ktorá je súčasťou práva sociálneho zabezpečenia - ide teda o súčasť zákonného systému sociálneho zabezpečenia. Účelom opatrovateľskej služby je ochrana pred sociálnym vylúčením a podpora spoločenského začlenenia a zabezpečenie základných ľudských práv - ochrany života a zdravia a zabezpečenie dôstojnosti a integrity jednotlivca - fyzickej osoby – opatrovateľská služba je personalizovaná a komplexná (úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť, základné sociálne aktivity, dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít v zmysle § 2, §41, príloha č. 4 zákona o sociálnych službách).

Fungovanie opatrovateľskej služby je realizované na základe celospoločensky organizovanej solidarity daňových poplatníkov, ktorá vytvára predpoklady pre jej spolufinancovanie z verejných prostriedkov na základe daňového prerozdelenia systému (§ 71, § 75 až 78 zákona o sociálnych službách).

Zákon o sociálnych službách obsahuje právne mechanizmy aj na zabezpečenie cenovej dostupnosti poskytovania domácej opatrovateľskej služby. Fyzická osoba, odkázaná na domácu opatrovateľskú službu získa informácie o konkrétnych poskytovateľoch domácej opatrovateľskej služby na príslušnej obci, a to aj vrátane informácie o požadovaných úhradách za poskytovanú domácu opatrovateľskú službu tak, aby mohla realizovať informovaný výber konkrétneho poskytovateľa i s ohľadom na informácie o výške úhrady.

Konkrétneho poskytovateľa si vyberá klient a obec mu poskytne všetky potrebné informácie k jeho rozhodnutiu. Ak sú splnené v individuálnom prípade podmienky na poskytnutie alebo zabezpečenie poskytnutia domácej opatrovateľskej služby bezodkladne, ak je život alebo zdravie občana vážne ohrozené, napr. v dôsledku toho, že nemá žiadnu blízku osobu a nemá zabezpečenú osobnú starostlivosť alebo jej nie je možné túto osobnú starostlivosť zabezpečiť blízkyimi osobami, obec je povinná poskytnúť alebo zabezpečiť domácu opatrovateľskú službu bezodkladne.

Oblasti a zoznam jednotlivých úkonov, ktoré je možné v rámci domácej opatrovateľskej služby poskytovať, je upravený v prílohe č. 4 zákona o sociálnych službách (sebaobslužné úkony, úkony starostlivosti o domácnosť, základné sociálne aktivity). V konkrétnom prípade rozsah úkonov vychádza zo záverov posudku o odkázanosti na sociálnu službu (je podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu) a je dohodnutý v písomnej zmluve o poskytovaní domácej opatrovateľskej služby uzatvorenej medzi prijímateľom tejto sociálnej služby a jej konkrétnym poskytovateľom.

Charakter služby všeobecného hospodárskeho záujmu:

Za službu všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) sa týmto určuje sociálna služba vykonávaná v zmysle ustanovení zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, (ďalej len „Zákon č. 448/2008“), ktorou je opatrovateľská služba podľa ustanovení § 12 odsek 1 písm. c) bod 2; § 13 odsek 3 a § 41.

Podľa Zákona č. 448/2008 sa opatrovateľská služba v domácom prostredí poskytuje fyzickým osobám, ktoré sú z dôvodu svojho veku, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav odkázané na pomoc inej osoby pri každodenných aktivitách, t.j. podporuje sa tým zotrvania klienta vo svojom prirodzenom domácom prostredí a zníženie dopytu po inštitucionálnej starostlivosti. Každý občan, ktorý splní podmienky - má právoplatné Rozhodnutie obce o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu, t. j. je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby minimálne v stupni II., má právo požiadať príslušnú obec, v ktorej má trvalý pobyt, o poskytnutie alebo zabezpečenie domácej opatrovateľskej služby, a to prostredníctvom

verejného alebo neverejného poskytovateľa na základe informovaného výberu poskytovateľa zo strany tohto občana.

Účelom opatrovateľskej služby je ochrana pred sociálnym vylúčením a podpora spoločenského začlenenia a zabezpečenie základných ľudských práv - ochrany života a zdravia a zabezpečenie dôstojnosti a integrity jednotlivca - fyzickej osoby – opatrovateľská služba je personalizovaná a komplexná (úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť, základné sociálne aktivity, dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít v zmysle § 2, §41, príloha č. 4 zákona č. 448/1991 Zb.).

Obsah záväzku služby vo všeobecnom hospodárskom záujme

Obsah záväzku služby všeobecného hospodárskeho záujmu vymedzuje príslušné Rozhodnutie obce o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu.

Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje poskytovať službu všeobecného hospodárskeho záujmu v rozsahu vyplývajúceho z Rozhodnutia obce o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu, tzn. sociálnu službu v súlade so zákonom č. 448/1991 Zb. a podmienkami formou opatrovateľskej služby.

Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje, že výsledkom služieb všeobecného hospodárskeho záujmu bude opatrovateľská služba poskytovaná fyzickým osobám, ktoré sú z dôvodu svojho veku, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav odkázané na pomoc inej osoby pri každodenných aktivitách.